

บันทึก

เรื่อง หลักเกณฑ์การออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ตามมาตรา ๕๕ ตรี แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน

กรมที่ดินได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๗๑๑/๑๕๘๗๕ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๓๓ ถึง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ในการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ถ้าปรากฏว่าเนื้อที่ที่ทำการรังวัดใหม่แตกต่างไปจากเนื้อที่ตามใบแจ้งการครอบครองตามมาตรา ๕^(๑) แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๘๙ แล้ว ประมวลกฎหมายที่ดินมาตรา ๕๕ ตรี^(๒) ได้บัญญัติให้พนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินให้ได้เท่าจำนวนเนื้อที่ที่ได้ทำประโยชน์ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติได้กำหนดระเบียบไว้แล้วในฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๓๒) ว่าด้วยเงื่อนไขการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์

ในทางปฏิบัติตามนัยมาตราดังกล่าวเจ้าหน้าที่มีความเห็นเป็น ๒ ฝ่าย ดังนี้
ฝ่ายที่หนึ่งเห็นว่า

(๑) มาตรา ๕๕ ตรี เป็นเรื่องการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำ

(๑) พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๘๙

มาตรา ๕ ให้ผู้ที่ได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินอยู่ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายที่ดินใช้บังคับ โดยไม่มีหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดิน แจ้งการครอบครองที่ดินต่อนายอำเภอท้องที่ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา การแจ้งการครอบครองตามความในมาตรานี้ไม่ก่อให้เกิดสิทธิขึ้นใหม่แก่ผู้แจ้งแต่ประการใด

(๒) ประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๘๖ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๕

มาตรา ๕๕ ตรี ในการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ถ้าปรากฏว่าเนื้อที่ที่ทำการรังวัดใหม่แตกต่างไปจากเนื้อที่ตามใบแจ้งการครอบครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๘๙ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินให้ได้เท่าจำนวนเนื้อที่ที่ได้ทำประโยชน์ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ประโยชน์เฉพาะรายตามมาตรา ๕๘^(๓) และมาตรา ๕๘ ทวิ^(๔) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เพราะมาตรา ๕๘ ครี เป็นบทบัญญัติที่สืบเนื่องมาจากมาตรา ๕๘ และมาตรา ๕๘ ทวิ ดังนั้น จึงไม่อาจนำมาตรา ๕๘ ครี ไปใช้บังคับเกี่ยวกับการออกโฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ตามมาตรา ๕๘^(๕) และมาตรา ๕๘ ทวิ^(๖) เรื่องการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ได้

(๒) มาตรา ๕๘ ครี มิได้บัญญัติให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๕๘ และมาตรา ๕๘ ทวิ มาใช้บังคับทำนองเดียวกับมาตรา ๕๘ จัตวา^(๗) และมาตรา ๕๘ เบญจ^(๘) กล่าวคือ ถ้ามาตรา ๕๘ ครี ประสงค์จะให้นำหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๕๘ ครี ไปใช้บังคับเกี่ยวกับการออกโฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์โดยวิธีเดินสำรวจตามมาตรา ๕๘ และมาตรา ๕๘ ทวิ ด้วยแล้ว ก็น่าจะได้บัญญัติไว้ให้ชัดแจ้งทำนองเดียวกับมาตรา ๕๘ จัตวา และมาตรา ๕๘ เบญจ

(๓) ประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๘๖ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๕

มาตรา ๕๘ ในกรณีที่ผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินมาขอออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์เป็นการเฉพาะรายไม่ว่าจะได้มีประกาศของรัฐมนตรี ตามมาตรา ๕๘ แล้วหรือไม่ก็ตาม เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาเห็นสมควร ให้ดำเนินการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ แล้วแต่กรณีได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ประมวลกฎหมายนี้กำหนด

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ ผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินตามวรรคหนึ่ง ให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินต่อเนื่องมาจากผู้ซึ่งมีหลักฐานการแจ้งการครอบครองด้วย

(๔) ประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๘๖ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๕

มาตรา ๕๘ ทวิ ผู้ซึ่งครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินอยู่ก่อนวันที่ประมวลกฎหมายนี้ใช้บังคับ โดยไม่มีหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดินและมีได้แจ้งการครอบครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๘๓ แต่ไม่รวมถึงผู้ซึ่งมิได้ปฏิบัติตามมาตรา ๒๑ ครี ถ้ามีความจำเป็นจะขอออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์เป็นการเฉพาะราย เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาเห็นสมควร ให้ดำเนินการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ แล้วแต่กรณีได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ประมวลกฎหมายนี้กำหนด แต่ต้องไม่เกินห้าสิบไร่ ถ้าเกินห้าสิบไร่จะต้องได้รับอนุมัติจากผู้ว่าราชการจังหวัด ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ ผู้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินตามวรรคหนึ่ง ให้หมายความรวมถึงผู้ซึ่งได้ครอบครองและทำประโยชน์ในที่ดินต่อเนื่องมาจากบุคคลดังกล่าวด้วย

(๕) ประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๘

ฝ่ายที่สองเห็นว่า

(๑) หลักเกณฑ์การออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ตามมาตรา ๕๘ ครี จะต้องนำไปใช้บังคับเกี่ยวกับเรื่องการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ทั้งวิธีการเดินสำรวจตามมาตรา ๕๘ และมาตรา ๕๘ ทวิ และวิธีการออกเฉพาะรายตามมาตรา ๕๘ และมาตรา ๕๘ ทวิ เพราะความในมาตรา ๕๘ ครี มิได้บัญญัติแยกวิธีการออกโฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ไว้ว่าให้ใช้บังคับได้เฉพาะกรณีใดกรณีหนึ่งเท่านั้น ดังนั้น จึงต้องนำมาตรา ๕๘ ครี ไปใช้บังคับกับการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ได้ทั้งสองวิธี

มาตรา ๕๘ เมื่อรัฐมนตรีเห็นสมควรจะให้มีการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ในจังหวัดใดในปีใด ให้รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดจังหวัดที่จะทำการสำรวจรังวัดทำแผนที่หรือพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์สำหรับปีนั้น เขตจังหวัดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดไม่รวมท้องที่ที่ทางราชการได้จำแนกให้เป็นเขตป่าไม้ถาวร

เมื่อได้มีประกาศของรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนดท้องที่และวันเริ่มต้นของการเดินสำรวจรังวัดในท้องที่นั้นโดยปิดประกาศไว้ ณ สำนักงานที่ดิน ที่ว่าการอำเภอ ที่ว่าการกิ่งอำเภอ ที่ทำการกำนัน และที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน แห่งท้องที่ก่อนวันเริ่มต้นสำรวจไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

เมื่อได้มีประกาศของผู้ว่าราชการจังหวัดตามวรรคสอง ให้บุคคลตามมาตรา ๕๘ ทวิ วรรคสอง หรือตัวแทนของบุคคลดังกล่าวนำพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่มอบหมายเพื่อทำการสำรวจรังวัดทำแผนที่หรือพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์ในที่ดินของตนตามวันและเวลาที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้นัดหมาย

๑๑๑

๑๑๑

(๖) ประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๔

มาตรา ๕๘ ทวิ เมื่อได้สำรวจรังวัดทำแผนที่หรือพิสูจน์สอบสวนการทำประโยชน์ในที่ดินตาม มาตรา ๕๘ แล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ แล้วแต่กรณี ให้แก่ บุคคลตามที่ระบุไว้ในวรรคสอง เมื่อปรากฏว่าที่ดินที่บุคคลนั้นครอบครองเป็นที่ดินที่อาจออกโฉนดที่ดินหรือ หนังสือรับรองการทำประโยชน์ได้ตามประมวลกฎหมายนี้

บุคคลซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่อาจออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ตามมาตรา ๕๘ ทวิ ให้ได้ คือ

(๑) ผู้ซึ่งมีหลักฐานการแจ้งการครอบครองที่ดิน มีใบจอง ใบเหี้ยมข่า หนังสือรับรองการทำ ประโยชน์ โฉนดตราจอง ตราจองที่ตราว่า “ได้ทำประโยชน์แล้ว” หรือเป็นผู้มีสิทธิตามกฎหมายว่าด้วยการจัด ที่ดินเพื่อการครองชีพ

(๒) ผู้ซึ่งได้ปฏิบัติตามมาตรา ๒๓ ครี

(๓) ผู้ซึ่งครอบครองที่ดินและทำประโยชน์ในที่ดินภายหลังวันที่ประมวลกฎหมายนี้ใช้บังคับ และ ไม่มีใบจอง ใบเหี้ยมข่า หรือไม่มีหลักฐานว่าเป็นผู้มีสิทธิตามกฎหมายว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ

๑๑๑

๑๑๑

(๒) ถ้ามาตรา ๕๕ ครี ไม่ประสงค์จะให้ใช้บังคับแก่การออกโฉนดที่ดินวิธีใดวิธีหนึ่งโดยเฉพาะแล้ว ก็น่าจะบัญญัติยกเว้นไว้โดยชัดแจ้ง เมื่อมิได้บัญญัติยกเว้นไว้ ก็ต้องนำมาตรา ๕๕ ครี ไปใช้บังคับกับวิธีการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ทั้งสองวิธี ตามนัยดังกล่าวแล้วข้างต้น

กรมที่ดินพิจารณาแล้วเห็นว่า ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาข้อกฎหมาย เพื่อความถูกต้องในทางปฏิบัติจึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาวินิจฉัย

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๙) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าว โดยรับฟังคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมที่ดิน) แล้วเห็นว่า หลักเกณฑ์ในการพิจารณากำหนดเนื้อที่เพื่อออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ในกรณีที่มีปัญหาว่าเนื้อที่ที่ทำการรังวัดใหม่แตกต่างไปจากเนื้อที่ตามใบแจ้งการครอบครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๘๙ นั้น มาตรา ๕๕ ครี บัญญัติให้พนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาออกหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินให้เท่าจำนวนเนื้อที่ได้ทำประโยชน์ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติกำหนด ซึ่งตามระเบียบของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๓๒) ว่าด้วยเงื่อนไขการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ข้อ ๘^(๕) กำหนดว่า ถ้าที่ดินมีอาณาเขตระยะของแนวเขตและที่ดินข้างเคียงทุกด้าน

(๑) ประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๔

มาตรา ๕๕ จัตวา การออกโฉนดที่ดินตามมาตรา ๕๔ ทวิ มาตรา ๕๔ ครี และมาตรา ๕๕ ถ้าหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินเดิมมีรายการภาระผูกพัน หรือมีรายการเปลี่ยนแปลงผู้มีสิทธิในที่ดินในระหว่างดำเนินการออกโฉนดที่ดิน ให้ยกการดังกล่าวมาจดแจ้งไว้ในโฉนดที่ดินด้วย

(๔) ประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๔

มาตรา ๕๕ เบญจ การออกโฉนดที่ดินตามมาตรา ๕๔ ทวิ และมาตรา ๕๕ ให้ถือว่าหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินเดิมเป็นอันยกเลิก และให้ส่งหนังสือแสดงสิทธิในที่ดินที่ยกเลิกแล้วนั้นคืนแก่เจ้าพนักงานที่ดิน เว้นแต่กรณีสูญหาย

(๕) ระเบียบของคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๓๒) ว่าด้วยเงื่อนไขการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์

ข้อ ๘ ในการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ถ้าปรากฏว่าที่ดินมีอาณาเขตระยะของแนวเขตและที่ดินข้างเคียงทุกด้านถูกต้องตรงกับหลักฐาน การแจ้งการครอบครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๘๙ เชื่อได้ว่าเป็นที่ดินแปลงเดียวกัน แต่เนื้อที่ที่คำนวณได้

การครอบครองที่ดินตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๘๗ และเนื้อที่ที่รังวัดใหม่แตกต่างไปจากเนื้อที่ตามใบแจ้งการครอบครองดังกล่าว และเมื่อพิจารณาประมวลกฎหมายที่ดินมาตรา ๕๘^(๑๐) ซึ่งบัญญัติว่าที่ดินที่ขออนุญาตออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์เป็นการเฉพาะรายนั้น แม้ว่าเป็นที่ดินที่อยู่ในเขตที่รัฐมนตรีประกาศเป็นเขตเดินสำรวจรังวัดตามมาตรา ๕๘^(๑๑) ถูกต้องตรงกับหลักฐานการแจ้งการครอบครอง เชื่อได้ว่าเป็นที่ดินแปลงเดียวกัน แต่เนื้อที่ที่คำนวณได้แตกต่างกัน ให้ออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์เท่าจำนวนเนื้อที่ที่ได้ทำประโยชน์แล้ว แต่ไม่เกินเนื้อที่ที่คำนวณได้ ดังนั้น จึงเห็นได้ว่ากรณีที่จะใช้บังคับมาตรา ๕๘ ครี ได้จะต้องปรากฏว่าผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินได้แจ้งผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินก็ยังขออนุญาตออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์เป็นการเฉพาะรายได้ ดังนั้น เมื่อนำมาตรา ๕๘ ครี^(๑๒) ซึ่งเป็นเรื่องการคำนวณเนื้อที่เพื่อออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์มาใช้บังคับกับที่ดินที่ขออนุญาตออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์เป็นการเฉพาะรายตามมาตรา ๕๘ แล้ว หากไม่นำหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๕๘ ครี มาใช้บังคับกับที่ดินแปลงอื่น ๆ ที่รัฐมนตรีประกาศเป็นเขตเดินสำรวจรังวัดตามมาตรา ๕๘ และมาตรา ๕๘ ทวิ ซึ่งผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินมิได้ขออนุญาตออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์เป็นการเฉพาะราย ผลที่เกิดขึ้นก็คือจะเป็นการใช้บังคับกฎหมายไม่เหมือนกันทั้ง ๆ ที่เป็นที่ดินที่อยู่ในเขตที่รัฐมนตรีประกาศเป็นเขตเดินสำรวจรังวัดเหมือนกัน อีกทั้งเมื่อมีปัญหาในการคำนวณเนื้อที่ผิดไปจากเนื้อที่ตามใบแจ้งการครอบครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๘๗ ก็จะทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติกับเจ้าหน้าที่ว่าจะกำหนดเนื้อที่โดยใช้หลักเกณฑ์อะไร

อนึ่ง การออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์โดยวิธีการ

แตกต่างไปจากเนื้อที่ตามหลักฐานการแจ้งการครอบครองดังกล่าวให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกโฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์เท่าจำนวนเนื้อที่ที่ได้ทำประโยชน์แล้ว แต่ไม่เกินเนื้อที่ที่คำนวณได้

ในกรณีที่ระยะของแนวเขตที่ดินผิดพลาดคลาดเคลื่อน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์เท่าจำนวนเนื้อที่ที่ได้ทำประโยชน์แล้ว เมื่อผู้มีสิทธิในที่ดินข้างเคียงได้ลงชื่อรับรองแนวเขตไว้เป็นการถูกต้องครบถ้วนทุกด้าน

(๑๐) โปรดดูเชิงอรรถ (๓)

(๑๑) โปรดดูเชิงอรรถ (๕)

(๑๒) โปรดดูเชิงอรรถ (๒)

เดินสำรวจรังวัดตามมาตรา ๕๘ และมาตรา ๕๘ ทวิ นั้น ถ้าผู้ซึ่งครอบครองที่ดินอยู่ภายในจังหวัดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้มีการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ได้แจ้งการครอบครองไว้โดยชอบตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๘๗ ดังที่บัญญัติไว้ตามมาตรา ๕๘ ทวิ วรรคสอง (๑)^(๑๓) เมื่อทางราชการเดินสำรวจรังวัดเพื่อออกโฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ หากปรากฏว่าเนื้อที่ตามใบแจ้งการครอบครองไม่ตรงกับเนื้อที่ที่รังวัดใหม่ ย่อมต้องนำหลักเกณฑ์ในการคำนวณเนื้อที่ดินที่แตกต่างกันไปตามมาตรา ๕๘ ครี มาใช้บังคับ ส่วนกรณีการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์โดยวิธีการออกเฉพาะรายตามมาตรา ๕๘ ทวิ นั้น เป็นกรณีที่ผู้ซึ่งครอบครองที่ดินมิได้แจ้งการครอบครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายที่ดิน พ.ศ. ๒๔๘๗ จึงไม่มีกรณีที่จะใช้มาตรา ๕๘ ครี บังคับได้

ด้วยเหตุผลดังกล่าว คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายคณะที่ ๗) จึงเห็นว่า หลักเกณฑ์การกำหนดเนื้อที่เพื่อออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ตามมาตรา ๕๘ ครี ใช้บังคับกับการออกโฉนดที่ดินหรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ ทั้งวิธีการเดินสำรวจรังวัดตามมาตรา ๕๘ และมาตรา ๕๘ ทวิ และวิธีการขอออกเฉพาะรายตามมาตรา ๕๘ หาใช่บัญญัติไว้เพื่อใช้กับกรณีตามมาตรา ๕๘ และมาตรา ๕๘ ทวิ โดยเฉพาะไม่

(ลงชื่อ)

ไมตรี ดันเต็มทรัพย์

(นายไมตรี ดันเต็มทรัพย์)

รองเลขาธิการฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มีนาคม ๒๕๓๔

(๑๓) โปรดดูเชิงอรรถ (๖)